

СҮХБААТАР АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ДЭРГЭДЭХ СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

СҮХБААТАР АЙМГИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДАЛ

2014/4

Статистикийн хэрэглэгч та бүхэн манай хэвлэмэл бүтээгдэхүүн болон тоо мэдээллүүдийг MONSTAT, ezStat аппликейшнуудээр дамжуулан Apple-ын iPhone, iPad төхөөрөмжтэй бол App store-с, андройд үйлдлийн системийн төхөөрөмжтэй бол Google play-с татан авч, суулгаж ашиглах боломжтой.

СҮХБААТАР АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН
ДЭРГЭДЭХ СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

**СҮХБААТАР АЙМГИЙН НИЙГЭМ,
ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДАЛ**

**4 сар
2014**

Баруун-Урт сум

ГАРЧИГ

Ерөнхий тэмдэглэл	3
Аргачлалын тайлбар	4-5
Товч танилцуулга	6-11
Үндсэн үзүүлэлтүүд	12
I. Хөдөлмөр	13-14
II. Эрүүл мэнд	15-16
III. Гэмт хэрэг	17-18
IV. Мөнгө, банк	19
V. Төрийн санхүү	20-21
VI. Үнэ	22-23
VII. Хөдөө аж ахуй	24-27
VIII. Аж үйлдвэр	28-29

Ерөнхий тэмдэглэл

I. Товчилсон тэмдэглэлгээ:

Сумдын нэр:

АС Асгат

ТШ Түвшинширээ

БД Баяндэлгэр

ТЦ Түмэнцогт

ДА Дарьганга

УБ Уулбаян

МХ Мөнххаан

ХА Халзан

НА Наран

ЭЦ Эрдэнэцагаан

ОН Онгон

БУ Баруун-Урт

СҮ Сүхбаатар

II. Саруудыг ром тоогоор тэмдэглэв. (I, II, III, IV, V, VI ... г.м)

Тухай сарыг оруулсан жилийн эхнээс өсөн нэмэгдэх дүнг харуулахдаа I-IV, I-XI зэргээр илэрхийлэв.

III. Дараах тэмдэглэлийг ашиглав:

... Мэдээлэл байхгүй

х Бүтцийн өөрчлөлт

0.0 Маш бага тоо

+, - Зөрүү

- Гүйцэтгэл байхгүй

* Дахин

┌ "Үүнээс" гэдгийг харуулах бөгөөд зарим тохиолдолд тухайн үзүүлэлтийн бүрэлдэхүүн хэсгүүдийн нийлбэр нэгдсэн дүнтэй тэнцэхгүй байж болно.

IV. 14-13 нь 2014 оны үзүүлэлтийн тухайн оны үзүүлэлтээс өсч, буурсан абсолют өөрчлөлт.

V. "Төл" нь төлөвлөгөөг, "Гүйц" нь гүйцэтгэл.

VI. Орон дэвшүүлэлтээс хамаарч зарим үзүүлэлтийн нийлбэр нь дүнтэйгээ, бүтцийг хувиар илэрхийлэхэд 100 хувиас бага зэрэг зөрүүтэй байж болно.

АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР

- **Хөдөлмөр:** Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдэд Монгол Улсын хуулиар зөвшөөрөгдсөн хөдөлмөрлөх насны, хөдөлмөр эрхлэх чадвартай, цалин хөлстэй ажил болон хувиараа хөдөлмөр эрхэлдэггүй, тухайн үед ажиллахад бэлэн, цалин хөлстэй ажил идэвхтэй хайж байгаа Хөдөлсөрийн хэлтэст бүртгүүлсэн хүмүүс орсон болно.
- **Эрүүл мэнд, Гэмт хэрэг:** Уг салбарын мэдээнүүдийг холбогдох газар, хэлтсүүд нь нэгтгэн гаргаж ирүүлдэг.
  - **1 хүртэлх насны 1000 хүүхдэд ногдох нялхсын эндэгдлийг** 1 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог дээрх хугацаанд амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тодорхойлдог.
  - **1-5 хүртэлх насны 1000 хүүхдэд ногдох нялхсын эндэгдлийг** 1-5 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог дээрх хугацаанд амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тодорхойлдог.
- **Эрүүгийн хуульд** эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээр заасан, нийгэмд аюултай гэм буруутай үйлдэл, эс үйлдэхүйг гэмт хэрэг гэнэ. Гэмт хэргийн нийгмийн аюулын шинж чанар, хэр хэмжээ, оногдуулж болох ялын хүнд, хөнгөнийг харгалзан гэмт хэргийг хөнгөн, хүндэвтэр, хүнд, онц хүнд гэж ангилна.

Эрүүгийн хууль шинэчлэгдсэнтэй холбогдон гэмт хэргийн нэр төрөл урьдынхаас нилээд өөрчлөгдсөн.

  - Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэгт бусдыг амиа хорлоход хүргэх, иргэдийн эрх чөлөө, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг болон хүнийг санаатай алар, болгоомжгүйгээс алах хэргийг нэгтгэн оруулсан.
  - Хүүхэд гэр бүл, нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэрэгт хүчингийн хэргийг оруулсан.
  - Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэгт бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах, бусдын эд хөрөнгийг булаах, бусдын эд хөрөнгийг дээрэмдэх, бусдыг эд хөрөнгийг залилан мэхэлж авах, бусдын эд хөрөнгийг завших, үрэгдүүлэх гэмт хэргийг хамруулсан.
  - Байгаль хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэгт гал түймрийн хэргийг хамруулсан.
  - Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэгт танхайн гэмт хэргийг оруулсан.

- 18 ба түүнээс дээш насны 10000 хүнд ногдох бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоог гаргахдаа нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоог онй эхний 18 ба түүнээс дээш насны хүн амд харьцуулан тооцно.
- **Хэрэглээний үнийн индекс / ХҮИ / гэдэг нь** өрх орлогоороо өөрсдийн хэрэгцээнд худалдан авсан, үйлчлүүлсэн хамгийн чухал эн тэргүүний нийтлэг хэрэгцээтэй бараа, үйлчилгээний үнийн өөрчлөлтийг тэдгээрийн хэрэглээний зардалд эзлэх хувиар жигнэсэн дундаж юм.
Үндэсний статистикийн хороо нь хэрэглээний үнийн улсын индексийг Улаанбаатар хотын ХҮИ-ээр тооцож байсан аргачлалаа шинэчилж, 2008 оны 1 дүгээр сараас олон улсын нийтлэг арга зүйн дагуу хэрэглээний үнийн улсын индексийг аймаг, нийслэлийн өрхийн 2010 оны хэрэглээний зардлаар жигнэсэн дундаж үзүүлэлтээр тооцох аргачлалд шилжсэн.
- **Мөнгө, банк:** Монгол банк арилжааны банкуудаас мэдээг авч нэгтгэн, банкуудын үндсэн материалын хамт ирүүлдэг.
- **Төрийн санхүү:** Төсвийн орлого, зарлагын мэдээг Олон Улсын Валютын Сангийн стандарт ангиллаар 1995 оны 10-р сараас эхлэн жил бүр гаргаж байна. Аймагын төсвийн орлого нь аймаг, сумын төсвийн орлогоос бүрдэнэ. Аймагын төсвийн мэдээг Санхүү Төрийн сангийн Хэлтэс үндсэн нэгжүүдээс авч нэгтгэн ирүүлдэг.
- **Хөдөө аж ахуй:** Мал төллөлт, төл бойжилт, мал хорогдлын мэдээг багийн Засаг дарга нар хариуцан цуглуулж, сумын тамгын газарт нэгтгэн ирүүлдэг.
- **Аж үйлдвэр:** Аж ахуйн нэгжүүдийг эдийн засгийн үйл ажиллагаагаар ангилахдаа НҮБ-ын эдийн засгийн үйл ажиллагааны Олон улсын стандарт ангиллыг мөрдөж байна. Үндсэн нэгжүүд мэдээг ирүүлдэг.

Нийт бүтээгдэхүүний өсөлтийг тооцохдоо: гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүнийг 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр үнэлж тодорхойлсон болно.

Борлуулсан бүтээгдэхүүн нь аж ахуйн нэгж, байгууллагын тайлангийн хугацаанд оны үнээр үнэлж, худалдсан буюу гадагш гүйцэтгэсэн ажил, үйлчилгээний хэмжээ юм.

Гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл нь тухайн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн биет хэмжээг харуулна.

Сүхбаатар аймгийн нийгэм, эдийн засгийн байдал (2014 оны 4 дугаар сарын байдлаар)

I.1 Хүн ам

Эрүүл мэндийн газраас эрхлэн гаргадаг мэдээгээр 2014 оны эхний 4 сард 429 хүүхэд шинээр мэндэлж, 127 хүн нас баржээ. Хүн амын цэвэр өсөлт 302 болж 2013 оны мөн үеийнхээс 10.6 хувиар буюу 29-өөр өслөө. 1000 хүнд ногдох төрөлт 7.6, нас баралт 2.2 байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад төрөлт 0.4 пунктээр өссөн, нас баралт 0.1 пунктээр буурсан байна.

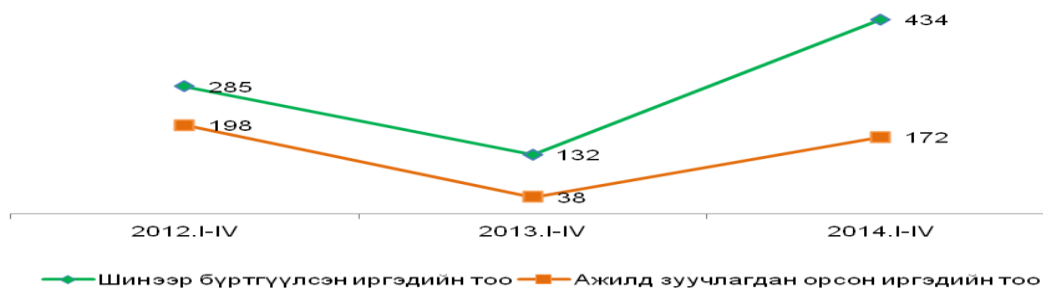
Зураг.I.1 Төрсөн хүүхэд, нас барсан хүний тоо. 2011-2014 оны эхний 4 сард

I.2 Хөдөлмөр

Хөдөлмөрийн хэлтэст бүртгүүлсэн ажилгүй иргэдийн тоо эхний 4 сарын байдлаар 750 байгаагийн 386 нь эмэгтэйчүүд байна. Эдгээр ажилгүй иргэдийн тоо өмнөх оны мөн үеэс 568-н хүнээр буюу 4.1 дахин их өссөн, 2013 оны 12 дугаар сарынхаас 30 хүнээр буюу 9.6 хувиар буурсан байна. Эхний 2 сард хөдөлмөрийн хэлтэст 434 иргэн шинээр бүртгүүлж, бүртгэлтэй байсан 172 иргэн ажилд зуучлагдан оржээ.

Зураг.I.2 Хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагад шинээр бүртгүүлсэн болон ажилд зуучлагдан орсон иргэд эхний 4 сарын байдлаар

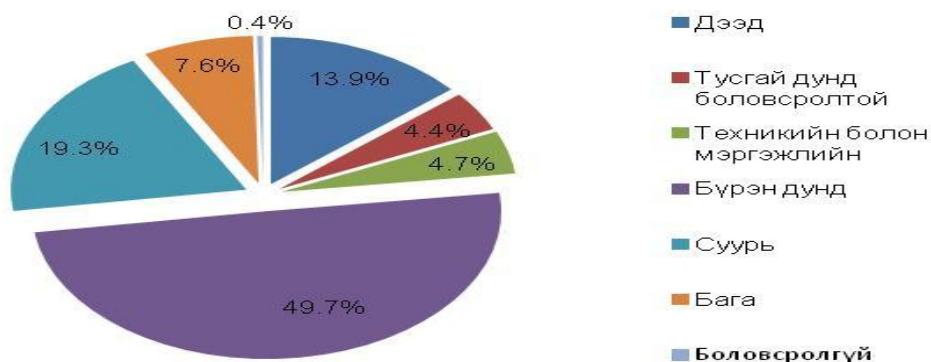

Ажилгүй иргэдийг насны ангиллаар нь үзвэл 52.0 хувь нь 15-34 насны залуучууд байна.

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн 13.9 хувь нь дээд, 4.4 хувь нь тусгай дунд, 4.7 хувь нь мэргэжлийн анхан шатны боловсролтой, 49.7 хувь нь бүрэн дунд, 19.3 хувь нь суурь, 7.6 хувь нь бага боловсролтой, 0.4 хувь нь боловсролгүй хүмүүс байна.

Зураг.1.3 Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд, боловсролын түвшингээр, эхний 4 сарын байдлаар

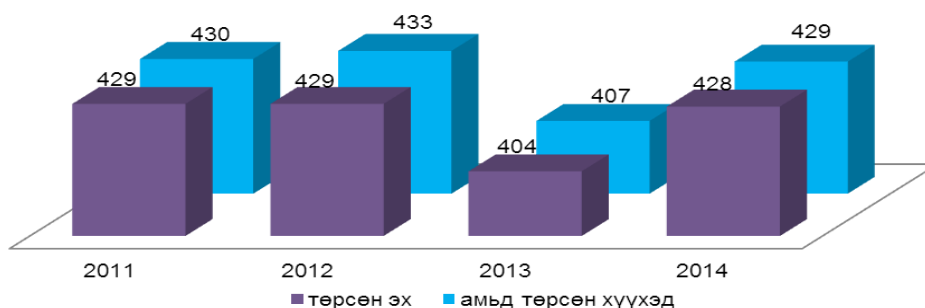
1.3 Эрүүл мэнд

Он гарсаар эхний 4-н сарын байдлаар 108.6 мянган хүнд үзлэг хийсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 16.6 хувиар, 4.6 мянган хүн эмнэлэгт хэвтэж эмчлүүлсэн нь 7.0 хувиар нэмэгдэв. Урьдчилан сэргийлэх үзлэгт 37.4 мянган хүн хамрагдсан нь 34.1 хувиар өслөө.

Түргэн тусламжийн дуудлага 7.0 мянган удаа гарсны 1.9 мянга буюу 27.1 хувь нь алсын дуудлага байв. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал алсын дуудлага 11.8 хувиар тус тус өссөн байна.

Аймгийн хэмжээнд 428 эх амаржиж, амьд төрсөн хүүхдийн тоо 429 хүүхэд болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс амаржсан эхийн тоо 24 буюу 5.6 хувиар, хүүхдийн тоо 22 буюу 5.4 хувиар өссөн байна.

Зураг.1.4 Амаржсан эх, амьд төрсөн хүүхдийн тоо

Халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийн тоо 2014 оны эхний 4-р сард 205 болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 271 хүн буюу 43.1 хувиар буурахад гахай хавдар өвчлөгчдийн тоо 188 хүн буюу 100 хувь, салхин цэцгээр өвчлөгчдийн тоо 44 буюу 83.0 хувиар буурсан нь голлон нөлөөлсөн байна.

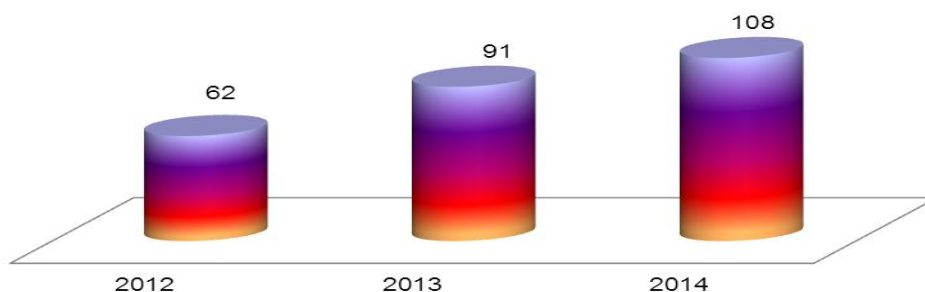

I.4 Гэмт хэрэг

Аймгийн Цагдаагийн хэлтсээс ирүүлсэн мэдээгээр оны эхний 4 сард 129 хэрэг бүртгэгдэж, гэмт хэргийн улмаас 12 хүн нас барж, 53 хүн гэмтэж бэртсэн байна. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо өмнөх оны мөн үеэс 26-аар өссөн байна. Гэмт хэргийн улмаас аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдэд 128.9 сая төгрөгийн хохирол учирсны 43.0 хувийг нөхөн төлүүлжээ. Гэмт хэрэгт 108 хүн холбогдон сэжиглэгдсэний 45.3 хувь нь согтуугаар, 16.7 хувь нь бүлэглэнгээр хэрэг үйлджээ.

Нийт 763 хүн эрүүлжигдсэн нь урьд оны мөн үеийнхээс 179 хүн буюу 19.0 хувиар буурсан байна. Нийт эрүүлжигдсэн хүмүүсээс 66 хүн баривчлагдаж захиргааны арга хэмжээ авхуулсан байна.

Зураг.I.5. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо, жил бүрийн эхний 4-р сарын байдлаар

II.1 Мөнгө, банк:

Монгол банкны мэдээгээр ХААН, Төрийн, Хас, Голомт банкнаас аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдэд олгосон зээлийн өрийн үлдэгдэл 75.6 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь оны эхнээс 2.2 тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.

Банкуудад хадгалуулсан иргэдийн төгрөгийн хадгаламжийн хэмжээ 36.0 тэрбум төгрөг болж оны эхнээс 0.9 тэрбум төгрөгөөр, өмнөх оны мөн үеэс 2.8 тэрбум төгрөгөөр өссөн байна. Өмнөх оны мөн үеэс 5.5 тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.

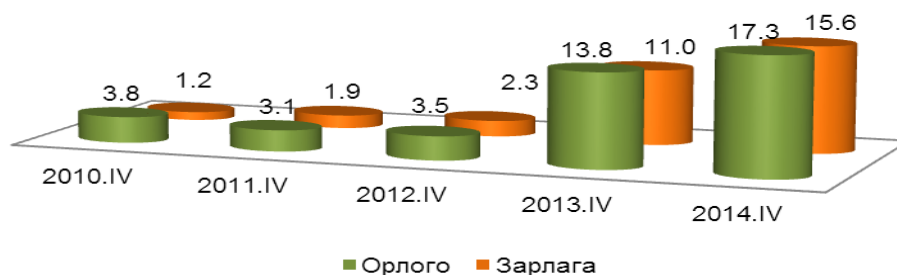
Зураг.II.1. Зээлийн өрийн үлдэгдэл, хадгаламжийн үлдэгдэл, сарын эцэст, тэрбум төг

II.2 Төрийн санхүү:

Аймгийн төсвийн орлогод 17.3 тэрбум төгрөг орж, орон нутгийн төсвийн зарлага санхүүжилт 15.6 тэрбум төгрөгт хүрсэн байна.

Зураг.II.2 Төсвийн орлого, зарлага, тэрбум.төг

II.3 Хэрэглээний үнийн индекс

Хэрэглээний үнийн индекс гэдэг нь хэрэглэгчдийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нэр төрөл өөрчлөлтгүй тогтвортой байхад үнэ дунджаар хэрхэн өөрчлөгдөж буйг хэмждэг үзүүлэлт юм.

Хэрэглээний үнийн индекс 2014 оны 4 дүгээр сард өмнөх сараас 1.4 хувь, өмнөх оны мөн үеийнхээс 12.3 хувь, жилийн эцсээс 4.9 хувиар өслөө.

Хүснэгт.II.3 Хэрэглээний үнийн индекс, 2014 оны 4 дүгээр сар, бүлгийн дүнгээр

Бараа үйлчилгээний бүлэг	$\frac{2014.04}{2013.04}$	$\frac{2014.04}{2013.12}$	$\frac{2014.04}{2014.03}$
Ерөнхий индекс	112.3	104.9	101.4
Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа	113.6	110.0	103.0
Согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис	113.3	99.1	100.0
Хувцас, бөс бараа, гутал	114.0	103.8	101.2
Орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлш	106.2	101.9	100.8
Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	113.2	100.7	100.3
Эм тариа, эмнэлэгийн үйлчилгээ	115.9	108.5	100.0
Тээвэр	103.6	102.9	102.0
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	100.8	100.2	100.0
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа үйлчилгээ	107.8	106.1	100.0
Боловсролын үйлчилгээ	130.0	100.0	100.0
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	132.6	116.5	99.4
Бусад бараа, үйлчилгээ	127.8	107.5	100.2

Ерөнхий индекс өмнөх сарынхаас 1.4 хувиар өсөхөд хүнсний бараа, согтууруулах бус ундааны бүлгийн үнэ 3.0 хувь, хувцас, бөс бараа, гутлын бүлгийн үнэ 1.2 хувь, орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлшний бүлгийн үнэ 0.8 хувь, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн барааны бүлгийн үнэ 0.3 хувь, тээврийн бүлгийн үйлчилгээний үнэ 2.0 хувь, бусад бараа, үйлчилгээний бүлгийн үнэ 0.2 хувиар тус тус өссөн нь нөлөөлжээ.

II.4 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

Мал төллөлт төл бойжилт. 2013 оны эцэст тоологдсон төллөх насны нийт 1089.1 мянган хээлтэгч малын 642.8 мянган хээлтэгч буюу 59.0 хувь нь 2014 оны эхний 4-н сард төллөсөн байна. Эм хонь 63.4 хувь, эм ямааны 60.1 хувь, үнээ 39.1 хувь, ингэ 23.7 хувь, гүү 35.2 хувь нь төллөжээ. Гарсан төлийн 99.3 хувь болох 642.6 мянган төл бойжиж байгаа нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 54.3 мянга буюу 7.7 хувиар буурсан байна. Төл бойжилтыг төрлөөр нь авч үзвэл: ботго 98.3 хувь, унага 99.5 хувь, тугал 99.3 хувь, хурга 99.4 хувь, ишиг 99.1 хувь байгаа нь өмнөх оны мөн үеийнхээс унага 0.4 пунктээр өсч, харин ботго, тугал 0.1-0.2 пунктээр буурч, хурга, ишиг өмнөх оны түвшинд байна.

Малын онд оролт: Том малын зүй бус хорогдол 2014 оны 4 дугаар сард 7259 толгой болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 6229 толгойгоор буюу 53.8 хувиар буурсан байна. Том малын хорогдлыг төрлөөр нь авч үзвэл: тэмээ 18, адуу 106, үхэр 2525, хонь 2196, ямаа 2414 толгой байна.

Аймгийн хэмжээнд хорогдсон нийт мал оны эхний малын 0.3 хувийг эзэлж байна. Нийт хорогдолд өвчнөөр хорогдсон малын эзлэх хувь 32.6 хувь буюу 2370 толгой мал хорогдож өмнөх оны мөн үеэс 9.0 дахин өсчээ. Малын нийт хорогдлын 99.8 хувийг үхэр эзэлж байна.

Өвчнөөр хорогдсон малын тоо өнгөрсөн оноос өссөн гол шалтгаан нь 2014 оны 2 сараас Онгон, Наран, Дарьганга, Баяндэлгэр, Түвшинширээ зэрэг сумдад малын гоц халдварт шүлхий өвчин гарсан бөгөөд өвчинд нэрвэгдсэн 2366 үхрийг аймгийн Онцгой байдлын хэлтсээс устгал хийж, өвчний голомтод халдваргүйтгэл хийж ажиллаж байна.

II.5 АЖ ҮЙЛДВЭР

Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр 10.4 тэрбум төгрөг болж урьд оны мөн үеийнхээс 0.3 тэрбум төгрөгөөр доогуур, оны үнээр 34.5 тэрбум төгрөгийн борлуулалт хийсэн нь урьд оны мөн үеийнхээс 5.0 тэрбум төгрөгөөр доогуур гүйцэтгэлтэй байна.

ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, жил бүрийн эхний 4 сарын байдлаар

	Хэмжих нэгж	2012	2013	2014	Зөрүү	$\frac{2014}{2013}$ %
Нийгмийн статистикийн үзүүлэлтүүд						
Төрсөн хүүхэд	хүн	428	404	429	25	106.2
Нялхасын эндэгдэл	хүн	7	10	10	0	100.0
Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд	хүн	1 556	182	750	568	412.1
Халдварт өвчнөөр өвчдөгчид	хүн	203	476	205	- 271	43.1
Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг	тоо	75	103	129	26	125.2
Хэрэгт холбогсод	хүн	62	91	108	17	118.7
Макро эдийн засгийн статистикийн үзүүлэлт						
Хэрэглээний үнийн индексийн өөрчлөлт, оны эцэстэй харьцуулснаар, хувиар						
	хувь	105.5	102.8	104.9	2.1	102.0
Иргэдийн хадгаламж	сая.төг	21 530.8	30 483.0	35 999.5	5 516.5	118.1
Зээлийн өрийн үлдэгдэл	сая.төг	35 271.9	51 445.0	75 654.4	24 209.4	147.1
Орон нутгийн төсвийн орлого**	сая.төг	3 451.2	13 761.7	15 592.4	1 830.7	113.3
Орон нутгийн төсвийн зарлага**	сая.төг	2 329.4	11 003.3	16 193.0	5 189.7	147.2
Төлөлсөн хээлтэгч	тол	603 331.0	696 282.0	642 801.0	-53 481.0	92.3
-Ингэ	тол	973.0	779.0	802.0	23.0	103.0
-Гүү	тол	16 623.0	15 931.0	21 302.0	5 371.0	133.7
-Үнээ	тол	20 154.0	19 943.0	25 829.0	5 886.0	129.5
-Эм хонь	тол	329 037.0	378 603.0	354 856.0	-23 747.0	93.7
-Эм ямаа	тол	236 544.0	281 026.0	240 012.0	-41 014.0	85.4
Бойжуулсан төл	тол	605 185.0	696 919.0	642 634.0	-54 285.0	92.2
-Ботго	тол	965.0	767.0	789.0	22.0	102.9
-Унга	тол	16 511.0	15 780.0	21 197.0	5 417.0	134.3
-Тугал	тол	20 068.0	19 823.0	25 649.0	5 826.0	129.4
-Хурга	тол	330 294.0	378 948.0	354 835.0	-24 113.0	93.6
-Ишиг	тол	237 347.0	281 601.0	240 164.0	-41 437.0	85.3
Том малын зүй бусын хорогдол	тол	9 671	13 488	7 259	-6 229	53.8
- Тэмээ	тол	17	33	18	- 15	54.5
- Адуу	тол	196	366	106	- 260	29.0
- Үхэр	тол	389	900	2 525	1 625	280.6
- Хонь	тол	4 074	5 910	2 196	-3 714	37.2
- Ямаа	тол	4 995	6 279	2 414	-3 865	38.4
Үүнээс: Өвчнөөр хоргдсон мал	тол	121	264	2 370	2 106	9.0
- Тэмээ	тол	-	-	1	-	-
- Адуу	тол	8	15	2	- 13	13.3
- Үхэр	тол	14	81	2 366	2 285	29.2
- Хонь	тол	43	68	0	- 68	30.2
- Ямаа	тол	56	100	1	- 99	1.0
Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүн	сая.төг	12 082.8	10 675.1	10 393.2	- 281.9	97.4
- Борлуулсан бүтээгдэхүүн	сая.төг	43 288.9	39 515.1	34 506.5	-5 008.6	87.3

Тайлбар: ** - Орон нутгийн төсвийн орлого, зарлага нь 2013 оны 1-р сараас эхлэн төсвийн шинэчилсэн хууль хэрэгжиж байгаатай холбоотойгоор өөрчлөгдсөн.

I. ХӨДӨЛМӨР**I.1 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭДИЙН ТОО, сумаар**

Сум	2012.XII	2012.I-IV	2013.XII	2013.I-IV	2014.I-IV	$\frac{2014.I-IV}{2013.I-IV}$ %
Асгат	2	38	14	-	13	-
Баяндэлгэр	3	38	37	14	38	271.4
Дарьганга	6	15	24	17	15	88.2
Мөнххаан	13	29	17	1	8	8.0*
Наран	15	26	13	1	18	18.0*
Онгон	28	88	25	5	53	10.6*
Сүхбаатар	43	33	36	12	25	208.3
Түвшинширээ	23	32	14	1	31	31.0*
Уулбаян	30	45	26	25	14	56.0
Халзан	9	32	22	27	21	77.8
Эрдэнэцагаан	30	47	31	1	39	39.0*
Түмэнцогт	36	49	70	-	35	-
Баруун-Урт	542	1 084	434	78	440	5.6*
Дүн	780	1 556	763	182	750	4.1*

I.2 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭДИЙН ТОО, сумаар, боловсрол, насны бүлгээр

Сум	Бүгд	эмэгтэй	Боловсролын түвшингээр							Насны бүлгээр					
			Дээд боловсролтой	Тусгай дунд боловсролтой	Мэргэжлийн анхан шатны	Бүрэн дунд боловсролтой	Суурь	Бага	Боловсролгүй	15-24	25-34	35-44	45-54	55-59	60+
Асгат	13	7	2	-	2	7	2	-	-	4	5	1	1	2	-
Баяндэлгэр	38	18	8	-	2	17	6	5	-	9	10	10	8	1	-
Дарьганга	15	8	6	3	-	4	2	-	-	7	2	3	2	-	1
Мөнххаан	8	4	3	-	-	4	1	-	-	3	1	3	1	-	-
Наран	18	12	3	1	2	7	5	-	-	3	6	4	5	-	-
Онгон	53	19	8	-	1	27	14	3	-	6	19	20	7	1	-
Сүхбаатар	25	9	4	3	1	6	10	1	-	6	11	6	1	1	-
Түвшинширээ	31	12	3	1	1	15	7	4	-	4	9	10	6	-	2
Уулбаян	14	9	4	-	1	8	1	-	-	4	5	3	1	-	1
Халзан	21	9	3	-	1	9	8	-	-	4	10	6	1	-	-
Эрдэнэцагаан	39	19	5	-	-	24	8	2	-	9	16	10	3	1	-
Түмэнцогт	35	22	3	2	1	26	3	-	-	3	14	11	7	-	2
Баруун-Урт	440	238	52	23	23	234	78	20	10	73	147	120	80	18	-
Дүн	750	386	104	33	35	388	145	35	10	135	255	207	123	24	6

I.3 ШИНЭЭР БҮРТГҮҮЛСЭН АЖИЛГҮЙ ИРГЭДИЙН ТОО, сумаар

Сум	Шинээр бүртгүүлсэн ажилгүй иргэд					$\frac{2014.I-IV}{2013.I-IV} \%$
	2012.XII	2012.I-IV	2013.XII	2013.I-IV	2014.I-IV	
Асгат	86	9	107	-	6	-
Баяндэлгэр	112	35	174	18	25	138.9
Дарьганга	86	33	110	11	-	-
Мөнххаан	24	-	69	-	7	-
Наран	89	23	83	9	6	66.7
Онгон	89	11	168	10	34	3.4*
Сүхбаатар	102	2	110	7	22	3.1*
Түвшинширээ	84	2	176	-	37	-
Уулбаян	86	9	119	-	7	-
Халзан	10	-	104	32	5	15.6
Эрдэнэцагаан	99	16	74	-	36	-
Түмэнцогт	53	27	108	-	35	-
Баруун-Урт	404	118	1 848	45	214	4.8*
Дүн	1 324	285	3 250	132	434	3.3*

I.4 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭДЭЭС АЖИЛД ОРСОН ХҮНИЙ ТОО, сумаар

Сум	Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдээс ажилд орсон хүний тоо					$\frac{2014.I-IV}{2013.I-IV} \%$
	2012.XII	2012.I-IV	2013.XII	2013.I-IV	2014.I-IV	
Асгат	74	9	75	-	7	-
Баяндэлгэр	105	26	98	7	20	285.7
Дарьганга	84	33	31	-	-	-
Мөнххаан	22	-	43	-	-	-
Наран	96	21	37	8	-	-
Онгон	92	11	113	6	5	83.3
Сүхбаатар	100	4	29	2	21	10.5*
Түвшинширээ	77	2	162	-	8	-
Уулбаян	75	9	82	-	6	-
Халзан	11	-	62	14	2	14.3
Эрдэнэцагаан	74	18	18	-	-	-
Түмэнцогт	44	19	37	-	13	-
Баруун-Урт	289	46	977	1	90	90.0*
Дүн	1 143	198	1 764	38	172	4.5*

II. ЭРҮҮЛ МЭНД**II.1 ЭРҮҮЛ МЭНД**

	Хэмжих нэгж	2013.I-IV	2014.I-IV	Өсөлт	
				тоо	хувь
1. Нийт үзлэг	мян.хүн	93.1	108.6	15.5	116.6
2. Ор хоног	мян.хүн	36.6	39.4	2.8	107.7
3. Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	мян.хүн	27.9	37.4	9.5	134.1
4. Эмчлүүлсэн хүний тоо	мян.хүн	4.3	4.6	0.3	107.0
5. Түргэн тусламжын дуудлага	мян.хүн	7.0	7.0	0	100.0
Үүнээс: алсын дуудлага	мян.хүн	1.7	1.9	0.2	111.8
6. Осол гэмтлийн дуудлага	хүн	175	182	7	104.0
7. Нийт нас баралт	хүн	131	127	-4	96.9
8. Амаржсан эх	хүн	404	428	24	105.9
Үүнээс: амьд төрсөн хүүхэд	хүн	407	429	22	105.4
9. 1 хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд	хүн	10	10	0	100.0
10. 1-5 хүртлэх насны эндсэн хүүхэд	хүн	5	2	-3	40.0

II.2. ТӨРӨЛТ, ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЭЛ, сумаар

Сум	Амаржсан эх	Амьд төрсөн хүүхэд	1 хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд	1-5 хүртэл насны эндсэн хүүхэд
Асгат	-	-	-	-
Баяндэлгэр	2	1	-	-
Дарьганга	3	3	-	1
Мөнххаан	2	2	1	-
Наран	1	1	1	-
Онгон	10	10	-	-
Сүхбаатар	-	-	1	1
Түвшинширээ	-	-	-	-
Уулбаян	-	-	-	-
Халзан	1	1	1	-
Эрдэнэцагаан	21	20	-	-
Түмэнцогт	-	-	-	-
Баруун-Урт	388	391	6	-
Дүн	428	429	10	2

II.3. ХАЛДВАРТ ӨВЧНИЙ ГАРАЛТ, сумаар

Халдварт өвчин	Хэмжих нэгж	2013.I-IV	2014.I-IV	Өсөлт	
				тоо	хувь
Вируст хепатит	хүн	11	9	-2	81.8
Цусан суулга	хүн	5	5	0	-
Бруцеллөз	хүн	2	1	-1	50.0
Салхинцэцэг	хүн	53	9	-44	17.0
Сүрьеэ	хүн	38	20	-18	52.6
Тэмбүү	хүн	63	47	-16	74.6
Заг	хүн	84	65	-19	77.4
Трихоминиаз	хүн	30	45	15	150.0
Бусад	хүн	190	4	-186	2.1
Бүгд	хүн	476	205	-271	43.1

II.4. ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨР ӨВЧЛӨГЧДИЙН ТОО, сумаар

Сум	Халдвар өвчнөөр өвчлөгчид бүгд			Вируст хепатит	Цусан суулга	Бруцеллөз	Салхинцэцэг	Сүрьеэ	Тэмбүү	Заг	Трихоминиаз
	2013.I-IV	2014.I-IV	1000 хүн тутамд								
Асгат	7	7	4.0	-	1	-	-	1	-	3	2
Баяндэлгэр	19	2	1.1	-	-	-	-	-	-	-	2
Дарьганга	3	4	1.4	2	-	-	-	-	1	1	-
Мөнххаан	7	4	0.9	-	-	-	-	1	-	-	3
Наран	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Онгон	10	8	2.2	-	-	-	-	1	-	4	3
Сүхбаатар	14	14	4.5	-	1	-	-	2	2	1	4
Түвшинширээ	2	3	1.0	1	-	-	-	-	-	2	-
Уулбаян	3	4	1.4	-	-	-	1	2	-	-	1
Халзан	6	13	8.2	-	-	-	-	1	7	4	1
Эрдэнэцагаан	21	24	3.7	1	-	-	1	2	4	10	6
Түмэнцогт	5	1	0.4	-	-	-	-	1	-	-	-
Баруун-Урт	357	118	6.5	5	3	1	7	9	32	39	22
Дүн	476	205	1.7	9	5	1	9	20	47	65	45

III. ГЭМТ ХЭРЭГ**III.1. БҮРТГЭГДСЭН ХЭРГИЙН ТОО, төрлөөр**

Хэргийн төрөл	2012.I-IV	2013.I-IV	2014.I-IV
Бүртгэгдсэн хэрэг-бүгд	75	103	129
Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	25	28	34
Хүүхэд гэр бүл, нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэрэг	1	2	2
Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	34	38	56
Бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах	29	28	38
Үүнээс: Хувийн өмчийг хулгайлах	11	14	23
Малын хулгай	18	12	14
Бусдын эд хөрөнгийг дээрэмдэх	1		4
Бусдын эд хөрөнгийг залилан мэхлэх	1		11
Аж ахуйн эсрэг гэмт хэрэг	-		1
Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	8	17	16
Хүн амын эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	-	-	-
Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	7	9	14
Бусад гэмт хэрэг	1	9	6
Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол			
Гэмтэж осолдсон хүн	23	38	53
Нас барсан хүн	7	6	12
Нийт хохирол /сая төгрөг/	53.4	223.9	128.9
Нөхөн төлүүлсэн хохирол /хувь/	50.4	70.6	43.0

III.2. БҮРТГЭГДСЭН ХЭРГИЙН ТОО, сумаар

Сум	2012.I-IV	2013.I-IV	2014.I-IV
Асгат	-	3	5
Баяндэлгэр	1	1	2
Дарьганга	5	5	2
Мөнххаан	1	9	10
Наран	2	1	5
Онгон	1	2	5
Сүхбаатар	6	7	4
Түвшинширээ	1	-	-
Уулбаян	1	2	5
Халзан	-	1	2
Эрдэнэцагаан	10	19	15
Түмэнцогт	3	7	4
Баруун-Урт	44	46	70
Дүн	75	103	129

III.3. СЭЖИГТЭН, ЯЛЛАГДАГЧИЙН ТОО

Сэжигтэн, яллагдагчийн тоо	2012.I-IV	2013.I-IV	2014.I-VI
Бүгд	62	91	108
Үйлдэхдээ:			
-Бүлэглэсэн	7	9	18
-Согтуу байсан	18	34	49
Урьд ял шийтгэгдсэн	-		-
Эрүүлжигдсэн	1197	942	763
Үүнээс: Баривчлуулсан хүн	47	90	66

III.4 СЭЖИГТЭН, ЯЛЛАГДАГЧИЙН ТОО, сумаар

Сум	2012.I-IV	2013.I-IV	2014.I-IV
Асгат	-	1	4
Баяндэлгэр	1	1	2
Дарьганга	5	5	2
Мөнххаан	1	7	6
Наран	1	1	4
Онгон	1	1	6
Сүхбаатар	4	6	1
Түвшинширээ	2	-	-
Уулбаян	-	2	5
Халзан	-	1	-
Эрдэнэцагаан	6	19	14
Түмэнцогт	3	8	1
Баруун-Урт	37	39	63
Дүн	62	91	108

IV. МӨНГӨ, БАНК**IV.1 ЗЭЭЛ, ХАДГАЛАМЖИЙН ҮЛДЭГДЭЛ, банкуудаар, сарын эцэст, сая.төг**

Банк	Зээлийн өрийн үлдэгдэл			Хадгаламжийн үлдэгдэл		
	2013.XII	2013.I-IV	2014.I-IV	2013.XII	2013.I-IV	2014.I-IV
Хаан	47 034.5	33 960.8	47 556.2	17 950.6	15 404.8	18 795.1
Хас	3 350.4	2 945.6	3 700.7	3 730.8	3 762.4	4 153.1
Голомт	4 017.2	2 379.6	4 156.1	1 252.2	937.5	1 122.4
Төрийн банк	19 077.2	12 159.0	20 241.4	10 271.4	10 378.3	11 928.9
Дүн	73 479.3	51 445.0	75 654.4	33 205.0	30 483.0	35 999.5

IV.2 ЗЭЭЛ, ХАДГАЛАМЖИЙН ҮЛДЭГДЭЛ, тооцооны төвүүдээр, сая.төг

Сум	Зээлийн өрийн үлдэгдэл			Хадгаламжийн үлдэгдэл		
	2013.XII	2013.I-IV	2014.I-IV	2013.XII	2013.I-IV	2014.I-IV
Асгат	831.7	543.6	935.2	963.0	960.5	1 065.8
Баяндэлгэр	2 643.3	1 462.1	2 373.6	2 314.6	2 680.5	3 249.0
Дарьганга	1 501.5	1 051.6	1 509.4	1 906.9	1 746.1	2 140.5
Мөнххаан	3 334.9	2 099.3	3 318.5	1 702.3	1 678.2	2 062.8
Наран	1 084.1	527.7	941.2	1 070.3	1 064.8	1 171.0
Онгон	3 621.0	2 479.8	3 515.0	2 142.8	2 079.4	2 505.0
Сүхбаатар	2 796.4	2 059.6	2 712.8	924.0	789.0	892.5
Түвшинширээ	2 013.3	1 100.1	1 689.6	834.0	905.5	1 188.0
Уулбаян	2 614.5	1 706.9	2 613.9	1 110.0	1 075.5	1 104.9
Халзан	973.6	753.8	943.4	666.8	621.7	763.0
Эрдэнэцагаан	6 157.3	4 648.7	6 663.2	1 879.7	2 208.3	2 132.5
Түмэнцогт	2 221.4	1 573.5	2 371.5	1 288.0	998.3	1 337.0
Баруун-Урт	15 132.4	5 530.7	7 981.6	7 935.1	2 435.9	2 679.1
Бичигт	281.3	278.6	368.5	166.3	151.6	141.5
Төмөртэй	1 274.7	947.3	1 340.7	67.6	162.0	69.7
Салбар	26 997.9	24 681.7	36 376.3	8 233.6	10 925.7	13 497.2
Дүн	73 479.3	51 445.0	75 654.4	33 205.0	30 483.0	35 999.5

V. ТӨРИЙН САНХҮҮ**V.1 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, сая.төг**

	2013.I-IV	2014.I-IV			2014 2013 %
		Төл	Гүйц	%	
А. Урсгал орлого	1 832.1	3 322.2	2 887.8	86.9	157.6
1. Татварын орлого	1 660.6	1 089.6	1 488.9	136.6	89.7
1.1 Орлогын албан татвар	1 109.1	763.3	898.1	117.7	81.0
1.2 Өмчийн татвар	103.6	105.4	174.7	165.7	168.6
1.3 Дотоодын бараа үйлчилгээний татвар	25.4	22.2	23.1	104.1	90.9
1.4 Бусад	422.5	198.7	393.0	197.8	93.0
2. Татварын бус орлого	171.5	1 882.6	1 398.9	74.3	8.1*
3. Хөрөнгө борлуулсны орлого		350.0	7.4	2.1	-
Б. Тусламжийн орлого	11 929.4	13 938.7	12 697.2	91.1	106.4
Нийт орлого ба тусламжийн дүн	13 761.5	17 610.9	15 592.4	88.5	113.3

V.2 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА сая.төг

	2013.I-IV	2014.I-IV			2014 2013 %
		Төл	Гүйц	%	
1. Урсгал зардал	11 003.3	17 916.2	16 191.4	90.4	147.2
1.1 Цалин хөлс ба нэмэгдэл урамшил	5 091.9	6 089.0	5 788.3	95.1	113.7
1.2 Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	555.6	671.3	630.5	93.9	113.5
1.3 Байр ашиглалттай холбоотой зардал	1 133.5	1 483.2	1 217.7	82.1	107.4
1.4 Хангамжийн бараа материал	221.1	308.2	242.7	78.7	109.8
1.5 Нормативт зардал	477.5	755.4	603.1	79.8	126.3
1.6 Эд хогшил, урсгал засварын зардал	86.7	105.2	106.2	101.0	122.5
1.7 Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээ	75.6	187.7	353.0	188.1	4.7*
1.8 Томилолт зочны зардал	59.7	66.0	66.5	100.8	111.4
1.9 Бараа үйлчилгээний бусад зардал	600.5	572.1	649.0	113.4	108.1
1.10 Нийгмийн халамж үйлчилгээний зардал	1 308.0	1 350.9	1 320.0	97.7	100.9
1.11 Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж, урамшуулал	310.3	748.9	576.6	77.0	185.8
1.12 Төрөөс иргэдэд үзүүлсэн бусад, тэтгэмж, дэмжлэг	139.6	222.5	161.5	72.6	115.7
1.13 Хөрөнгө оруулалт	52.4	5 343.6	4 476.3	83.8	85.4*
1.14 Их засвар	890.9	12.2	1.6	13.1	-
Нийт зарлага ба цэвэр зээлийн дүн	11 003.3	17 916.2	16 191.4	90.4	147.2

V.3 АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, сумаар, оны үнээр, сая.төг

Сум	Орлого				ХАОАТ		АТБӨЯХ-ийн татвар		Газрын төлбөр	
	2013.I-IV	2014.I-IV			Төл	Гүйц	Төл	Гүйц	Төл	Гүйц
		Төл	Гүйц	%						
Асгат	18.4	21.6	22.3	103.2	18.6	20.5	1.2	0.4	0.1	6.7
Баяндэлгэр	46.8	49.2	47.9	97.4	43.9	43.9	2.0	0.2	0.1	0.3
Дарьганга	24.7	28.3	31.2	110.2	24.9	27.4	-	-	0.1	-
Мөнххаан	25.9	31.9	37.2	116.6	28.1	32.7	-	0.7	1.0	0.0
Наран	21.0	19.7	23.9	121.3	19.0	22.1	-	-	0.2	0.1
Онгон	85.2	82.6	67.9	82.2	78.4	66.2	-	-	0.2	0.1
Сүхбаатар	34.7	30.7	41.1	133.9	23.5	28.6	-	0.3	6.0	5.7
Түвшинширээ	36.2	24.6	39.4	160.2	23.2	36.4	-	0.1	0.3	-
Уулбаян	22.6	26.8	49.4	184.3	22.2	27.7	-	-	0.1	20.6
Халзан	19.8	18.9	23.4	123.8	17.7	21.2	-	-	0.1	0.1
Эрдэнэцагаан	117.6	124.7	129.7	104.0	120.1	106.4	-	-	1.5	2.4
Түмэнцогт	36.2	34.7	194.2	5.6*	30.8	37.5	-	-	1.5	1.4
Баруун-Урт	764.3	925.5	1 076.7	116.3	769.0	698.2	19.0	19.6	2.7	68.3
Сумын дүн	1 253.4	1 419.2	1 784.3	125.7	1 219.4	1 168.8	3.2	21.3	13.9	105.7
Аймгийн дүн	13 761.5	17 260.9	15 592.4	90.3	1 249.5	1 280.6	22.2	23.1	10.9	101.4

Тайлбар: Аймгийн Татварын хэлтсийн мэдээгээр

V.4. АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, сумаар, оны үнээр, сая.төг

Сум	Зарлага				Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил		Бараа үйлчилгээний бусад зардал		Хангамж бараа материалын зардал	
	2013.I-IV	2014.I-IV			Төл	Гүйц	Төл	Гүйц	Төл	Гүйц
		Төл	Гүйц	%						
Асгат	135.6	424.7	380.8	89.7	248.5	227.8	4.9	2.3	12.4	9.5
Баяндэлгэр	393.2	813.2	391.6	48.2	404.7	391.6	6.1	5.6	16.2	13.6
Дарьганга	203.9	629.7	531.1	84.3	308.4	297.0	8.2	4.3	16.6	12.4
Мөнххаан	352.2	799.1	781.5	97.8	405.0	390.7	7.2	5.5	13.9	10.5
Наран	145.7	472.2	352.6	74.7	255.3	240.3	4.7	2.5	11.5	7.7
Онгон	362.7	667.6	545.1	81.7	290.1	274.9	4.9	5.5	11.1	6.0
Сүхбаатар	239.5	633.3	565.1	89.2	289.3	279.1	6.7	6.4	11.0	11.5
Түвшинширээ	245.4	625.5	520.4	83.2	325.2	306.7	5.3	1.9	12.4	7.2
Уулбаян	229.2	674.1	563.5	83.6	302.3	289.6	3.2	7.0	12.5	11.3
Халзан	171.7	485.4	403.9	83.2	257.4	250.9	4.3	1.7	12.3	8.6
Эрдэнэцагаан	429.2	994.3	854.6	85.9	498.3	490.1	9.6	5.9	24.2	22.2
Түмэнцогт	276.7	1 221.6	919.5	75.3	300.8	286.7	13.3	3.5	11.6	10.2
Баруун-Урт	1 705.4	3 410.4	3 144.6	92.2	1 439.4	1 385.6	33.2	28.4	65.2	57.3
Сумын дүн	4 890.4	11 851.1	9 954.3	84.0	5 324.7	5 111.0	111.6	80.5	230.9	188.0
Аймгийн дүн	11 003.3	17 916.2	16 193.0	90.4	6 089.0	5 788.3	572.1	649.0	308.2	242.7

VI. ҮНЭ

VI.1 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС

Барааны бүлгээр	2014.04 2013.04	2014.04 2013.12	2014.04 2014.03
ЕРӨНХИЙ ИНДЕКС	112.3	104.9	101.4
ХҮНСНИЙ БАРАА, СОГТУУРУУЛАХ БУС УНДАА	113.6	110.0	103.0
Хүнсний бараа	112.9	110.2	103.1
Талх, гурил, будаа	121.7	106.0	101.9
Мах, махан бүтээгдэхүүн	97.2	114.5	104.4
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн, өндөг	126.1	120.1	107.2
Төрөл бүрийн өөх, тос	110.3	101.4	99.3
Жимс, жимсгэнэ	136.5	118.5	102.1
Төмс, хүнсний ногоо	108.9	117.3	104.4
Саахар, жимсний чанамал, чихэр, шоколад	117.1	99.6	100.2
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн	119.1	107.0	104.2
Согтууруулах бус ундаа	121.7	107.5	101.7
СОГТУУРУУЛАХ УНДАА, ТАМХИ, МАНСУУРУУЛАХ БОДИС	113.3	99.1	100.0
Согтууруулах ундаа	108.8	97.7	100.0
Тамхи	116.6	100.0	100.0
ХУВЦАС, БӨС БАРАА, ГУТАЛ	114.0	103.8	101.2
Хувцас, бөс бараа	113.6	104.3	100.9
Хөвөн бөс, бараа	104.8	103.8	100.0
Бүх төрлийн хувцас	114.1	104.4	101.0
Жижиг эдлэл, хэрэгсэл	111.1	100.0	100.0
Гутал	115.3	102.4	102.0
ОРОН СУУЦ, УС, ЦАХИЛГААН, ХИЙН БОЛОН БУСАД ТҮЛШ	106.2	101.9	100.8
Орон сууцны бодит түрээс	125.0	100.0	100.0
Орон сууцны засвар, үйлчилгээ	107.9	101.7	101.7
Усан хангамж, бусад үйлчилгээ	119.8	119.8	100.0
Цахилгаан, хийн болон бусад түлш	102.0	100.0	100.0
ГЭР АХУЙН ТАВИЛГА, ГЭР АХУЙН БАРАА	113.2	100.7	100.3
Тавилга, хэрэгсэл, хивс, дэвсгэр	107.1	97.1	100.1
Оёмол, нэхмэл эдлэл	106.3	101.2	100.0
Цахилгаан бараа	115.9	101.6	100.0
Шилэн эдлэл, сав суулга	119.4	105.2	100.3
Багаж хэрэгсэл	110.9	108.0	103.3
Цэвэрлэгээний болон бусад жижиг бараа	121.9	101.3	100.0
ЭМ, ТАРИА, ЭМНЭЛЭГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	115.9	108.5	100.0
Эм, тариа, эмнэлэгийн хэрэгсэл	109.2	103.2	100.0
Амбулаторийн үйлчилгээ	100.0	100.0	100.0
Эмнэлэгт хэвтэж эмчлүүлэх үйлчилгээ	138.8	125.0	100.0
ТЭЭВЭР	103.6	102.9	102.0
Тээврийн хэрэгслийн худалдан авалт	108.4	106.1	106.1
Хувийн тээврийн хэрэгслийн засвар, үйлчилгээ	101.2	101.6	100.0
Тээврийн үйлчилгээ	101.6	100.0	100.0
ХОЛБООНЫ ХЭРЭГСЭЛ, ШУУДАНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	100.8	100.2	100.0
АМРАЛТ, ЧӨЛӨӨТ ЦАГ, СОЁЛЫН БАРАА ҮЙЛЧИЛГЭЭ	107.8	106.1	100.0
Дуу, дүрс, гэрэл зураг, бусад тоног төхөөрөмж	103.0	100.4	100.0
Чөлөөт цаг, соёлын үйлчилгээ	123.7	123.7	100.0
Ном, сонин бичгийн хэрэгсэл	100.5	100.0	100.0
БОЛОВСРОЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	130.0	100.0	100.0
ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛ, ДОТУУР БАЙРНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭ	132.6	116.5	99.4
Нийтийн хоолны үйлчилгээ	112.6	93.6	93.6
Зочид буудал, дотуур байрны үйлчилгээ	174.7	174.7	108.6
БУСАД БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	127.8	107.5	100.2
Хувь хүнд хандсан үйлчилгээ	130.6	109.0	100.2
Хувь хүний эд зүйл, хэрэглэл	121.8	100.0	100.0
Санхүүгийн үйлчилгээ	100.0	100.0	100.0

VI.2 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ, хүнсний гол нэр төрлийн барааны үнэ, сараар

Нэр төрөл	2012.IV	2013.IV	2014.IV	$\frac{2014.IV}{2013.IV}$ %
1-р зэргийн гурил, кг	730	920	980	106.5
Хонины мах, кг	6 000	7 250	6 900	95.2
Үхрийн мах, кг	6 750	7 650	7 400	96.7
Ямааны ястай мах, кг	4 900	6 325	5 900	93.3
Элсэн чихэр, кг	1 630	1 520	1 580	103.9
Цагаан будаа, кг	1 460	1 530	2 158	141.0
Шингэн сүү, л	1 500	1 625	1 800	110.8
Цагаан ноолуур, кг	52 000	60 250	76 600	127.1
Бор ноолуур, кг	52 000	60 250	76 600	127.1
Бензин, А-80, 1 литр	1 558	1 690	1 660	98.2
Бензин, А-92, 1 литр	1 855	1 930	1 920	99.5
Дизелийн түлш, литр	1 920	1 960	1 950	99.5

VI.3 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ЗАРИМ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ

Нэр төрөл	2012.IV	2013.IV	2014.IV	$\frac{2014.IV}{2013.IV}$ %
Тэмээний эр ноос	7 750	7 000	4 500	64.3
Тэмээний эм ноос	4 000	3 250	3 500	107.7
Адууны дэл	2 500	2 000	2 600	130.0
Адууны сүүл	7 000	7 000	5 500	78.6
Тэмээний шир	6 500	7 000	-	-
Адууны шир	25 000	30 000	19 000	63.3
Үхрийн шир 1.8-2.3 метрийн хэмжээтэй	25 000	22 500	27 500	122.2
Үхрийн шир 2.3 метрээс дээш хэмжээтэй	30 000	35 000	35 000	100.0
Хонины ноостой нэхий	6 500	4 750	5 000	105.3
Ямааны ноолууртай арьс	-	21 500	-	-
Ямааны ноолуургүй арьс	3 000	2 000	2 500	125.0
Сонгино	-	1 200	1 200	100.0
Сармис	4 000	4 100	4 000	97.6
Өргөст хэмх	2 950	2 900	3 500	120.7
Улаан лооль	3 000	2 850	3 600	126.3
Өндөг	300	300	400	133.3

VII. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ**VII.1 МАЛ ТӨЛЛӨЛТ, эх малын төрлөөр**

Малын төрөл	Төллөсөн хээлтэгч, мян, толгой			Төллөлтийн хувь		
	2012.I-IV	2013.I-IV	2014.I-IV	2012.I-IV	2013.I-IV	2014.I-IV
Ингэ	973	779	802	0.3	22.1	23.7
Гүү	16 623	15 931	21 302	34.6	29.6	35.2
Үнээ	20 154	19 943	25 829	37.9	33.8	39.1
Эм хонь	329 037	378 603	354 856	72.4	75.7	63.4
Эм ямаа	236 544	281 026	240 012	68.8	74.5	60.1
Бүгд	603 331	696 282	642 801	66.8	70.0	59.0

VII.2 МАЛ ТӨЛЛӨЛТ, сумаар

Сумд	Төллөсөн хээлтэгч, мян. толгой			Төллөлтийн хувь		
	2012.I-IV	2013.I-IV	2014.I-IV	2012.I-IV	2013.I-IV	2014.I-IV
Асгат	23 899	29 286	17 039	61.0	69.7	44.0
Баяндэлгэр	74 850	90 254	60 381	65.5	71.7	43.3
Дарьганга	44 642	43 082	43 988	74.4	71.1	71.7
Мөнххаан	75 137	85 253	91 368	78.9	78.2	76.2
Наран	25 376	29 943	27 524	60.8	69.1	57.4
Онгон	59 367	50 147	57 000	72.7	57.3	55.5
Сүхбаатар	52 705	50 597	52 204	73.4	64.8	60.4
Түвшинширээ	57 994	72 103	83 848	68.8	77.2	75.4
Уулбаян	43 815	58 489	55 931	62.5	75.1	62.0
Халзан	29 574	32 803	25 691	71.7	68.3	50.7
Эрдэнэцагаан	52 076	61 885	62 185	60.9	70.7	72.4
Түмэнцогт	11 189	22 677	19 480	37.6	70.1	60.3
Баруун-Урт	52 707	69 763	46 162	59.4	64.3	37.7
Бүгд	603 331	696 282	642 801	66.8	70.0	59.0

VII.3 ТӨЛ БОЙЖИЛТ, төрлийн төрлөөр

Малын төрөл	Бойжуулсан төл, мян.тол			Бойжилтын хувь		
	2012.I-IV	2013.I-IV	2014.I-IV	2012.I-IV	2013.I-IV	2014.I-IV
Ботго	965	767	789	99.2	98.5	98.3
Унага	16511	15780	21197	99.3	99.1	99.5
Тугал	20068	19823	25 649	99.6	99.4	99.3
Хурга	330294	378 948	354835	99.6	99.4	99.4
Ишиг	237 347	281 601	240164	99.3	99.1	99.1
Бүгд	605 185	696 919	642 634	99.5	99.3	99.3

VII.4 ТӨЛ БОЙЖИЛТ, сумаар

Сумд	Бойжуулсан төл, мян.тол			Бойжилтын хувь		
	2012.I-IV	2013.I-IV	2014.I-IV	2012.I-IV	2013.I-IV	2014.I-IV
Асгат	23 853	28 682	16 890	99.1	97.8	99.1
Баяндэлгэр	75 258	93 242	60 451	100.0	99.6	99.8
Дарьганга	44 609	42 637	44 055	99.8	99.0	99.7
Мөнххаан	75 312	84 246	90 526	98.2	97.7	96.8
Наран	24 949	29 845	27 541	97.9	99.3	99.5
Онгон	59 152	50 248	57 170	99.6	100.0	100.0
Сүхбаатар	53 199	50 239	53 104	100.0	99.3	100.0
Түвшинширээ	58 224	72 401	83 932	99.9	100.0	99.7
Уулбаян	44 370	58 826	55 674	99.8	99.7	99.4
Халзан	29 574	32 803	25 691	100.0	100.0	100.0
Эрдэнэцагаан	52 138	61 817	62 146	99.4	99.9	99.9
Түмэнцогт	10 958	22 519	19 466	97.9	99.0	99.7
Баруун-Урт	53 589	69 414	45 988	99.6	99.3	99.2
Бүгд	605 185	696 919	642 634	99.5	99.3	99.3

VII.5 ЗҮЙ БУСЫН ХОРОГДОЛ ТОМ МАЛ, малын төрлөөр

Малын төрөл	Хорогдол бүгд			Оны эхний малд том малын хорогдлын эзлэх хувь		
	2012.I-IV	2013.I-IV	2014.I-IV	2012.I-IV	2013.I-IV	2014.I-IV
Тэмээ	17	33	18	0.2	0.3	0.2
Адуу	196	366	106	0.1	0.2	0.1
Үхэр	389	900	2 525	0.3	0.6	1.5
Хонь	4074	5 910	2196	0.4	0.5	0.2
Ямаа	4 995	6 279	2414	0.6	0.7	0.3
Бүгд	9 671	13 488	7 259	0.5	0.6	0.3

VII.6 ЗҮЙ БУСЫН ХОРОГДОЛ ТОМ МАЛ, сумаар

Сум	Хорогдол бүгд			Оны эхний малд том малын хорогдлын эзлэх хувь		
	2012.I-IV	2013.I-IV	2014.I-IV	2012.I-IV	2013.I-IV	2014.I-IV
Асгат	328	1949	568	0.4	2.0	0.4
Баяндэлгэр	1109	474	776	0.4	0.2	0.2
Дарьганга	277	785	962	0.2	0.6	0.6
Мөнххаан	3034	1758	2135	1.4	0.7	0.3
Наран	466	137	318	0.5	0.1	0.3
Онгон	673	220	189	0.4	0.1	0.1
Сүхбаатар	85	105	28	0.1	0.1	0.0
Түвшинширээ	681	126	1355	0.3	0.1	0.3
Уулбаян	154	225	140	0.1	0.1	0.0
Халзан	168	338	104	0.2	0.3	0.0
Эрдэнэцагаан	369	4 646	263	0.2	2.3	0.0
Түмэнцогт	1942	2 359	135	2.9	3.3	0.1
Баруун-Урт	385	366	286	0.2	0.2	0.1
Бүгд	9 671	13 488	7 259	0.5	0.6	0.2

VII.7 ӨВЧНӨӨР ХОРОГДСОН МАЛ, малын төрлөөр

Малын төрөл	Өвчнөөр хорогдсон мал			Өвчнөөр хорогдсон малын эзлэх хувь		
	2012.I-IV	2013.I-IV	2014.I-IV	2012.I-IV	2013.I-IV	2014.I-IV
Тэмээ	-	-	1	-	-	5.6
Адуу	8	15	2	4.1	4.1	1.9
Үхэр	14	81	2 366	3.6	9.0	93.7
Хонь	43	68	0	1.1	1.2	-
Ямаа	56	100	1	1.1	1.6	0.0
Бүгд	121	264	2 370	1.3	2.0	32.6

VII.8 ӨВЧНӨӨР ХОРОГДСОН МАЛ, сумаар

Сум	Өвчнөөр хорогдсон мал			Өвчнөөр хорогдсон малын эзлэх хувь		
	2012.I-II	2013.I-II	2014.I-II	2012.I-II	2013.I-II	2014.I-II
Асгат	2	15	-	0.6	0.8	-
Баяндэлгэр	-	30	424	-	6.3	54.6
Дарьганга	-	3	754	-	0.4	78.4
Мөнххаан	114	5	2	-	0.3	0.1
Наран	-	14	254	-	10.2	79.9
Онгон	-	-	189	-	-	100.0
Сүхбаатар	-	-	-	-	-	-
Түвшинширээ	-	9	729	-	7.1	53.8
Уулбаян	-	14	6	-	6.2	4.3
Халзан	-	24	5	-	-	4.8
Эрдэнэцагаан	-	-	3	-	-	1.1
Түмэнцогт	-	1	1	-	-	0.7
Баруун-Урт	5	149	3	1.3	40.7	1.0
Бүгд	121	264	2 370	1.3	2.0	32.6

VIII. АЖ ҮЙЛДВЭР**VIII.1 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр, сая.төг**

Аж үйлдвэрийн салбар	2013.I-IV	2014.I-IV	Дүнд эзлэх хувь	
			2013.I-IV	2014.I-IV
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	8 145.9	7 148.9	76.3	68.8
Нүүрс	94.3	185.7	0.9	1.8
Цайрын баяжмал	8 051.6	6 963.2	75.4	67.0
Боловсруулах аж үйлдвэр	137.9	149.9	1.3	1.4
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэлт	137.9	85.3	132.0	0.8
Дээрхи ангид ороогүй бусад үйлдвэрлэл	-	64.6	-	0.6
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэлт, усан хангамж	2 391.3	3 094.4	22.4	29.8
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	2 286.9	3 025.1	21.4	29.1
Ус хуримтлуулах, ариутгах, усан хангамжийн үйл ажиллагаа	104.4	69.2	1.0	0.7
Дүн	10 675.1	10 393.2	100.0	100.0

VIII.2 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БОРЛУУЛСАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН, оны үнээр, жил бүрийн 2 дугаар сарын байдлаар, сая.төг

Аж үйлдвэрийн салбар	2013.I-IV	2014.I-IV	Дүнд эзлэх хувь	
			2013.I-IV	2014.I-IV
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	37 004.3	31 136.4	93.6	90.2
Нүүрс	174.0	363.1	0.4	1.1
Цайрын баяжмал	36 830.3	30 773.4	93.2	89.2
Боловсруулах аж үйлдвэр	306.3	428.9	0.8	1.2
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэлт	228.8	310.4	0.6	0.9
Дээрхи ангид ороогүй бусад үйлдвэрлэл	77.5	118.5	0.2	0.3
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэлт, усан хангамж	2 204.5	2 941.2	5.6	8.5
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	2 104.6	2 750.8	5.3	8.0
Ус хуримтлуулах, ариутгах, усан хангамжийн үйл ажиллагаа	99.9	190.4	0.3	0.6
Дүн	39 515.1	34 506.5	100.0	100.0

VIII.3 ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, төрлөөр, мян.төг

Гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүн	2013.IV	2014.IV	2013.I-IV	2014.I-IV	<u>2014.I-IV</u> <u>2013.I-IV</u>	%
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр						
Хүрэн нүүрс	-	-	159 394.6	263 642.3		165.4
Цайрын баяжмал	3 979 406.7	2 472 595.6	16 733 834.2	17 026 774.5		101.8
Цахилгаан дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж						
Дулааны эрчим хүч	331 729.7	460 470.1	1 400 626.7	1 923 427.0		137.3
Түгээсэн цэвэр ус	23 534.6	32 362.0	99 892.7	141 702.2		141.9
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа, ус үйлдвэрлэл						
Аарц	976.5	800.0	4 529.5	1 064.0		23.5
Банш, бууз, хушуур	-	-	3 880.0	-		-
Бялуу	1 160.0	3 715.0	2 060.0	10 529.0		511.1
Зайрмаг	2 126.3	10 500.0	6 847.6	10 500.0		153.3
Нарийн боов	12 670.3	11 535.6	21 914.5	66 687.2		304.3
Талх	25 681.7	42 787.0	105 393.7	155 460.1		147.5
Тараг	-	-	960.0	-		-
Хиамны зүйл	696.0	1 408.0	5 452.0	6 602.0		121.1
Хийжүүлсэн цэвэр ус, рашаан	-	-	-	1 600.0		-
Хэвийн боов	80.0	-	18 530.0	57 400.0		309.8
Хувцас үйлдвэрлэл						
Ажлын хувцас	200.0	-	400.0	-		-
Гар урлал, сийлбэрийн зүйлс	-	-	-	600.0		-
Гар хийцийн оёмол эдлэл /Хөөрөгний дайлин г.м/	-	-	10.0	12.0		120.0
Гэрийн бүрээс	35.0	-	35.0	-		-
Дээлнээс бусад монгол хувцас	1 326.0	872.0	5 817.0	3 962.0		68.1
Монгол гутал	-	-	-	2 405.0		-
Монгол дээл,тэрлэг	2 659.0	10 297.0	46 116.9	78 941.0		171.2
Оёмол пальто	2 200.0	-	2 200.0	-		-
Оёмол хүрэм	-	110.0	830.0	840.0		101.2
Өмд	450.0	-	450.0	150.0		33.3
Туурга	-	1 580.0	-	4 930.0		-
Хүүхдийн өлгий	-	-	20.0	-		-
Хүүхдийн платье	15.0	20.0	15.0	20.0		133.3
Эмэгтэй хослол	211.0	-	211.0	-		-
Юбка	10.0	110.0	20.0	110.0		550.0
Модон эдлэл						
Бүх төрлийн чавхдаст хөгжмийн зэмсэг	750.0	-	750.0	-		-
Гал тогооны өрөөний модон тавилга	650.0	950.0	650.0	7 600.0		1169.2
Гар урлал, сийлбэрийн зүйлс	-	-	-	600.0		-
Гэрийн бусад модон тавилга	2 372.0	390.0	3 252.0	1 080.0		33.2
Гэрийн мод	45 000.0	-	45 000.0	-		-
Модон сандал	669.0	384.0	1 309.0	756.0		57.8
Төрөл бүрийн модон тэрэг	160.0	-	160.0	-		-
Төрөл бүрийн модон эдлэл	3 690.0	1 210.0	10 170.0	3 970.0		39.0
Төмөр эдлэл үйлдвэрлэл						
Гал зуух, хоолны төмөр эдлэл	1 520.0	1 603.0	5 542.0	7 518.0		135.7
Гэр ахуйн төмөр эдлэл	972.0	732.0	2 447.0	2 262.0		92.4
Төмөр таг	-	-	252.0	-		-
Ширмэн болон төмөр зуух, яндан	3 310.0	-	4 060.0	690.0		17.0
Бусад үйлдвэрлэл						
Ариун цэврийн цаас	-	560.0	-	1 102.5		-
Сувагжуулалт	9 613.1	11 756.0	44 207.3	48 618.5		110.0
Хүрмэн блок	-	2 680.0	-	2 680.0		-

Хаяг: Сүхбаатар аймаг, Баруун-Урт сум
Аймгийн нутгийн удирдлагын ордон, 102, 103 тоот
Вэб сайт: <http://sukhbaatar.nso.mn>
Фесбүүк хуудас: <https://www.facebook.com/statistic>
Холбоо барих утас: 70518819, 70518203
И-мэйл: sukhbaatar@nso.mn, statistic_suh@yahoo.com

Үндэсний Статистикийн хорооны мэдээллийн сайт: <http://www.nso.mn>
Статистик мэдээллийн нэгдсэн сангийн сайт: <http://www.1212.mn>
Тооллогын мэдээллийн сангийн сайт: <http://arccgis.nso.mn>
Аймгийн мэдээллийн сайт: <http://sukhbaatar.mn>

**СТАТИСТИК -
ХӨГЖИЛД ХӨТЛӨГЧ ХҮЧ**